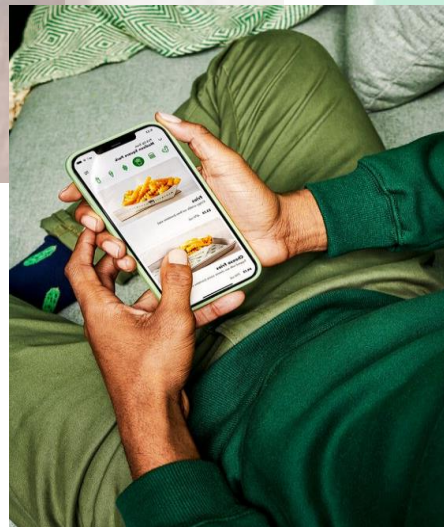
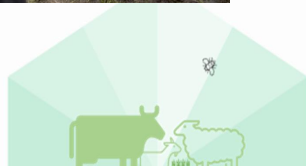

Forbrukertrender og kostholdsråd

Hvor står bonden i myldra

[Kilde bilde: ficaluciano.com](http://ficaluciano.com) og matprat

Hvem er vi som jobber i MatPrat?

Biolog

Sosiolog

Hva skal vi snakke om ?

TIDSÅND OG FORBRUKER

MÅLKONFLIKTER

HVORFOR ER DET SÅ VANSKELIG

FOR SAMFUNNET Å FORSTÅ

MATPRODUKSJON

HVORDAN SKAL VI OPPARBEIDE

OSS TILLITT OG FORSTÅELSE?

Hvordan er det
med forbruker?

Et litt dystert
bilde?

Hvor står debatten om det røde kjøttet

Rødt kjøtt er trukket frem som versting i kostholdet.

Utfallet av NNR per nå er slik vi fryktet. De nordiske anbefalinger er mindre enn 350 gram i uken. Nå pågår diskusjonene pågår om hvor godt disse rådene er tuftet på det beste vi har av forskning

Det viktige spørsmålet nå blir hvordan vi jobber fremover for å få vinne forståelse og tillitt hos viktig aktører og forbruker, for å vise at vi bryr oss om, noe mer enn egen næring.

Hva er viktig å ta med seg inn i kommende diskusjoner?

Folk er glad i storfekjøtt

- Tillitt til den norske storfebonden
- Tillitt til at norske dyr i næringen har det bra
- Vet at de blir rådet til å kutte ned på strofe kjøtt, men det er denne råvare folk knytter tettes til sitt bryst, og slik blir det bråk av

(Kilde; respons analyse 2023)

Vi går fra den ene globale katastrofen til den neste. Pandemi, krig, ekstrem politisk splittelse, levekostnadskriser og de stadig mer håndgripelige konsekvensene av klimaendringer – Utfordringene kommer fra alle kanter og virker nå inn på folks hverdagsliv.

«Polykriser»

*Aldri er det målt en varmere oktober – Norge skiller seg ut
Dette er ekstremt, sier klimaforsker ved Meteorologisk institutt, Reidun Gangstø.*

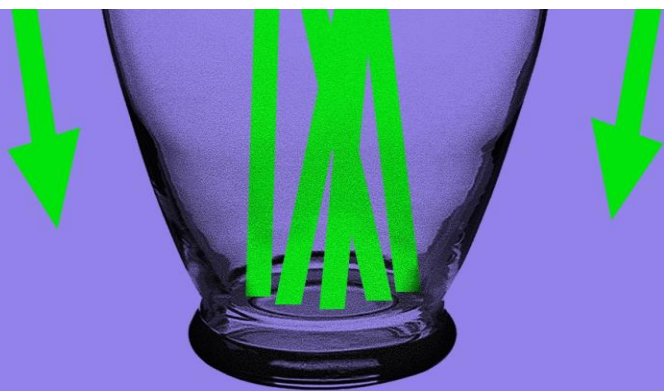

Permakrise (Nytt ord)

Spørsmålet nå, er om vi her i er i en lavkonjunktur eller i en «vibecession» men der vi uansett det ene eller det andre forventer og forbereder oss, på serier av nye kriser.

Dårlige vibber

«Vibcession»

(Nytt ord)

År
2019

Prispanikk!

(Nye overveielser)

REMA
1000

Fornuftsforbruk

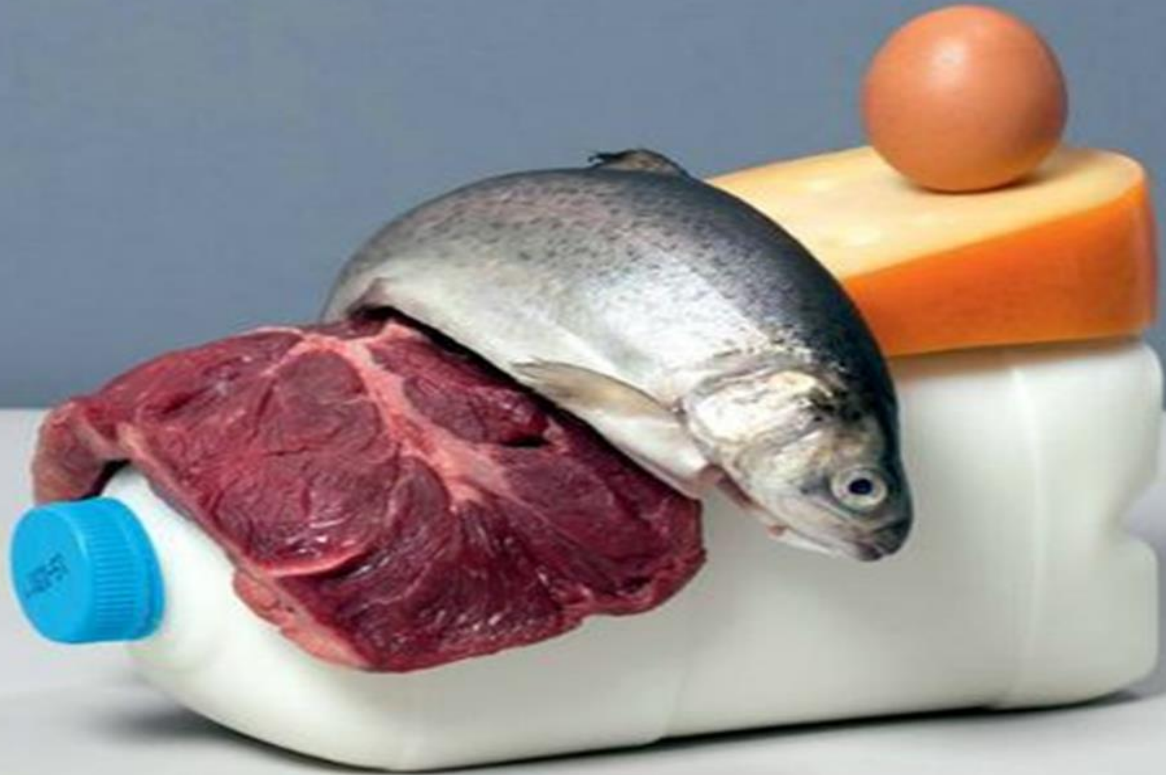
Alle går i flokk

«back to Basic»

(Nye overveielser)

Måtehold (Nytt ord)

Når prisene blir høye og renten setter inn: Slik strekker du matbudsjettet litt lengre..

Måtehold i D2

Noen ganger trenger man en krise for å endre våre vaner.
Fremover er flere motivert til å oppfylle idealer man tidligere
bare skrøt av.

- spise opp
- handle mindre
- Mer lokalt og nært
- På jakt etter andre skjæringsmønstre (forbes)

LEPPESTIFTINDEKSEN: Teorien går ut på at det er en sammenheng mellom økonomiske nedgangstider og salget av lepestift

Veloverveid forbruk (Nytt ord)

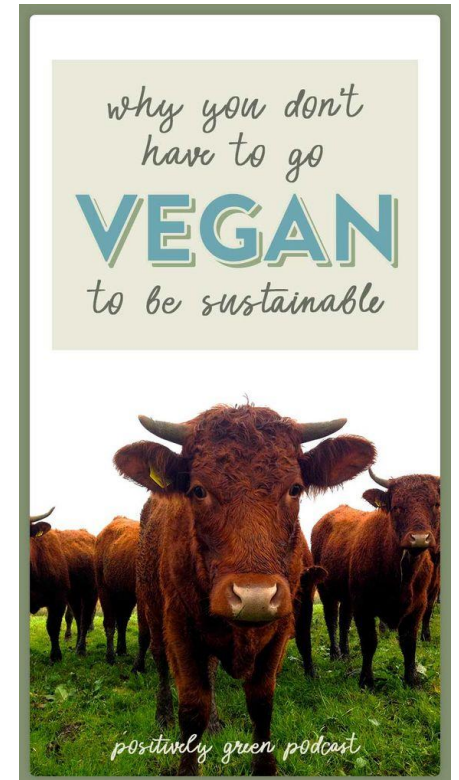
Hva er viktig for forbrukere når de handler dagligvarer ?

Pris 78 %, norsk 54%,
dyrevelferd 52% og
bærekraft 33%

Bærekraft er blitt en slags underliggende drivkraft

- Billigere kjøtt/ mer bearbeidet spår bransjen
- Mer vegetar/ rimeligere kjøtterstater»
- Mer oppmerksomhet mot bærekraftig kvalitetskjøtt. Opptatt av hvor kjøttet kommer fra og hvordan det er produsert

Fokusgrupper våren 2023 bekrefter makrotrender; usikre tider og høye leviekostnader fører til at man setter seg selv først

Først meg og mitt

2

Deretter
dyra

Dyra handler om emosjoner og prioriteres høyt etter oss selv

3

Så miljøet til slutt. Her på myndigheter og næringer ta sitt ansvar

Behov for trygghet og sikkerhet i ustabile tider. Egen helse trumfer alt, det samme med personlig økonomi

Tanker om bærekraft og drøvtygger

(kilde opinion 2023, november)

23%

Å redusere forbruket av rødt kjøtt er det viktigste bærekraftstiltaket forbrukerne kan gjøre i Norge

69%

Drøvtyggere, som storfe og lam/sau, er viktig i Norge for å utnytte gress til matproduksjon

70%

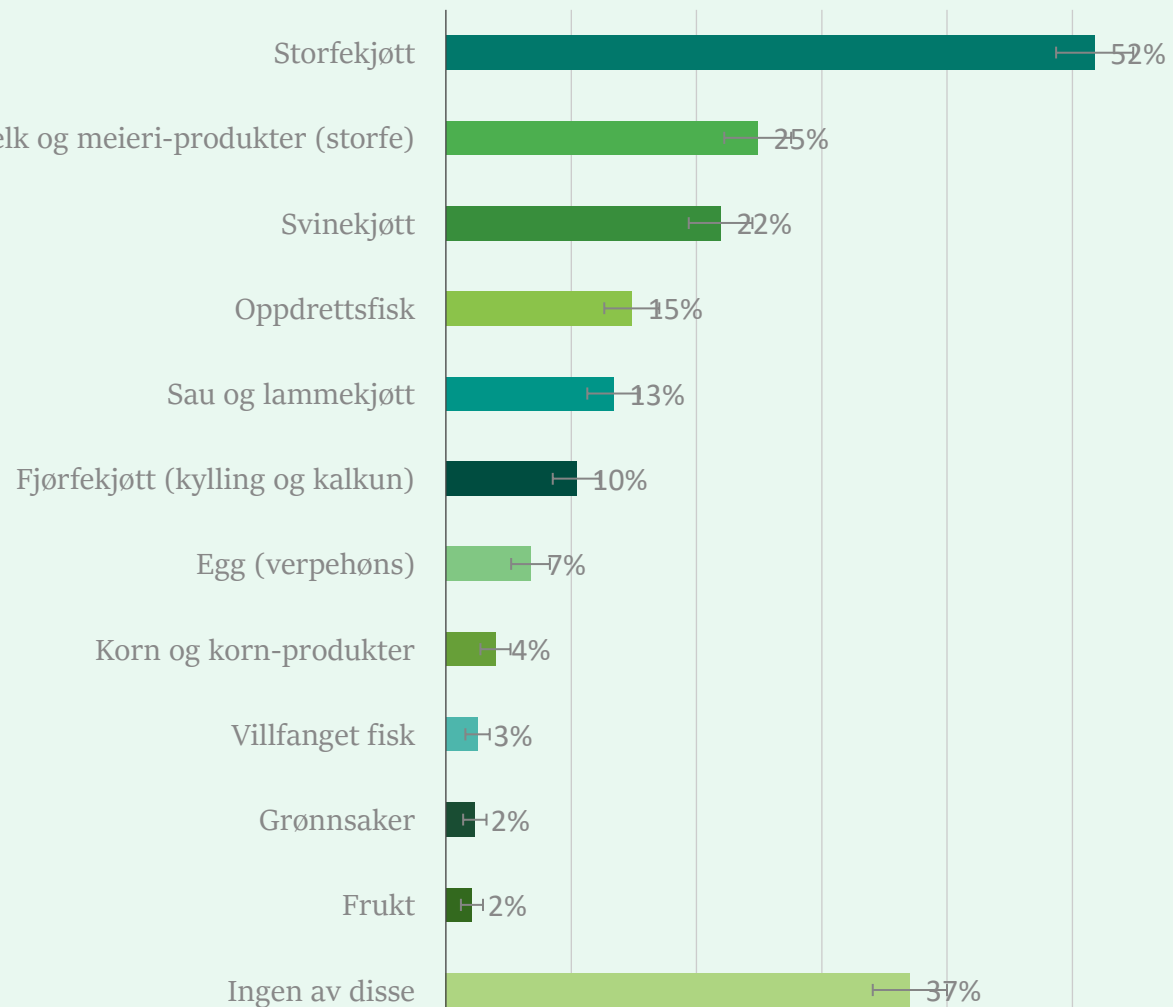
Drøvtyggere, som storfe og lam/sau, bidrar til biologisk mangfold i Norge fordi de holder kulturlandskap åpne

79%

Bærekraftig matproduksjon handler om mer enn bare å redusere klimagassutslipp av kjøttproduksjon, det handler også om å bruke våre ressurser til å produsere mat i Norge

«Produksjon av dette i Norge medfører store utslipp av klimagasser»

Hvilke av disse matvarene passer til følgende utsagn?

Rødt kjøtt fra storfe

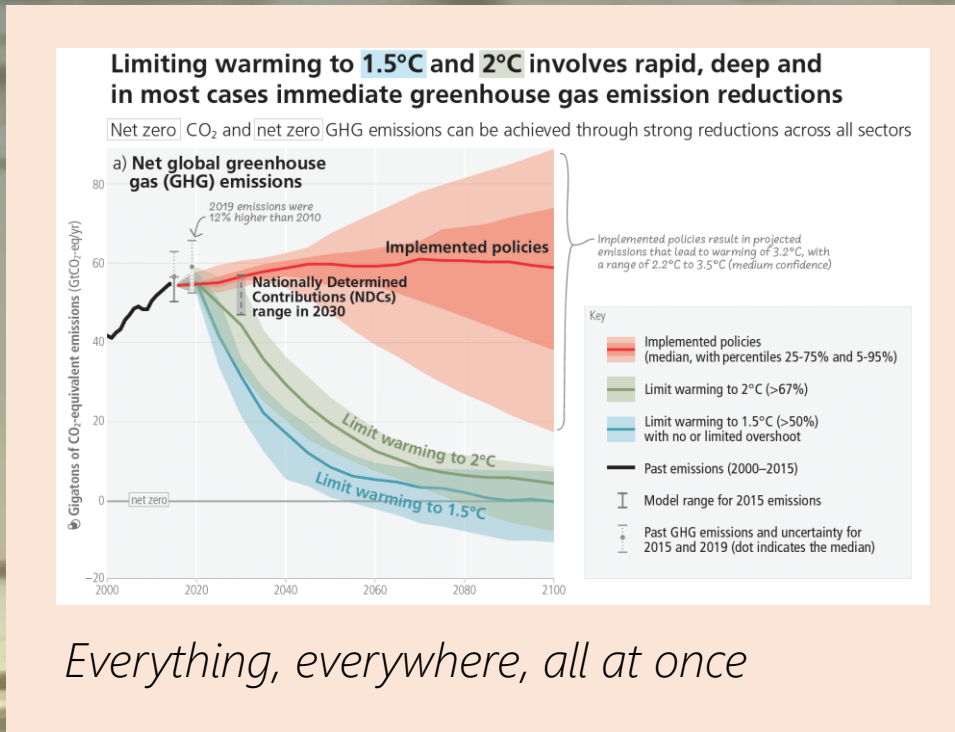
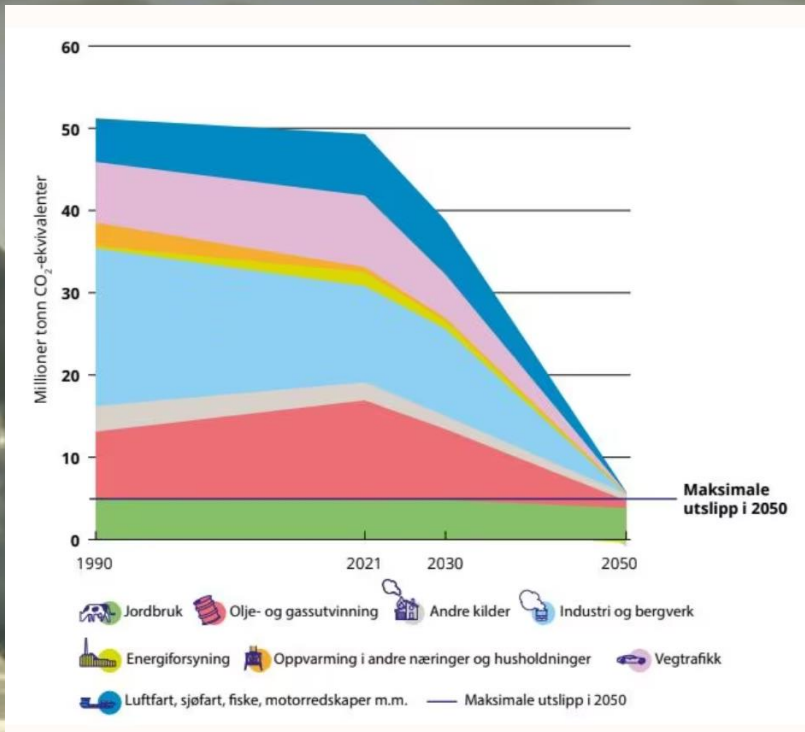
=

klimautfordringer

Vi må handle nå; på
jakt etter raske og
gode løsninger

Everything, everywhere, all at once

Klimakur 2030

- Kjøttfri middag er ikke middag

Sp-toppene Sandra Borch og Geir Pollestad er lei av jåleri. Nå tar de et oppgjør med Høyres klimaavgift på kjøtt og slår et slag for biff flere ganger i uka.

ELSKER KJØTT. Landbruks- og matminister Sandra Borch (Sp) og Geir Pollestad (Sp) nyter en bedre kjøttmiddag. Foto: Jørgen Gilbrant / Dagbladet

Klimamålene ryker om nordmenn ikke følger kostholdsrådene

Miljødirektoratet legger fram en toppliste av tiltak for hvordan vi skal nå klimamålene på sju år. Å spise i tråd med kostholdsrådene, topper listen.

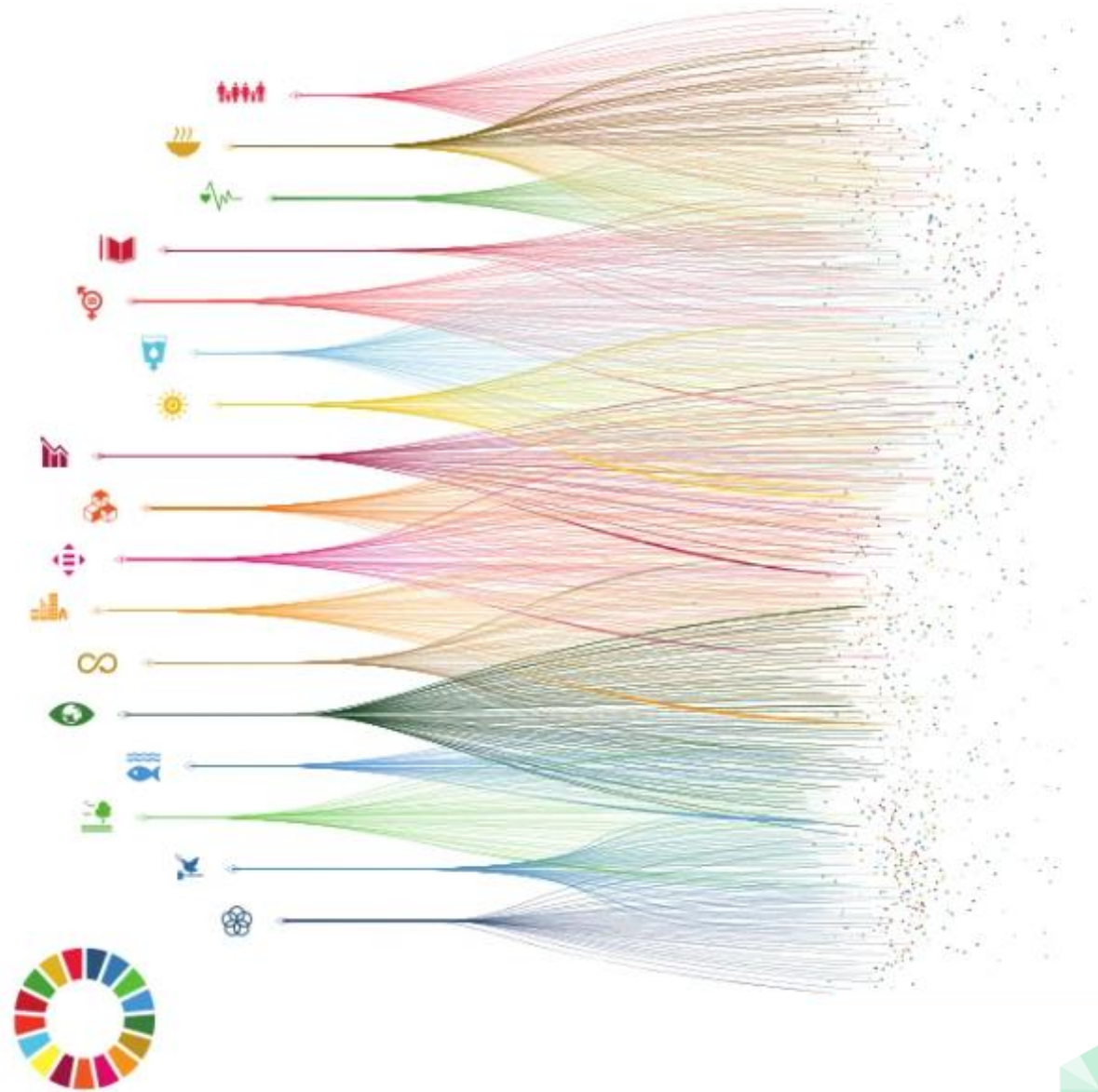

Kristi Haga Honningsøy
Journalist
Milana Krčević
Journalist
Kristine Røimberg Aasen
Journalist
Kristine Kjendalen
Journalist

Publisert 2. juni kl. 08:59
Oppdatert 2. juni kl. 15:50

BÆREKRAFT ER
IKKE SORT-HVITT

DEBATTENE OG
MÅLKONFLIKTER:
HVOR MYE VEIER
KUA?

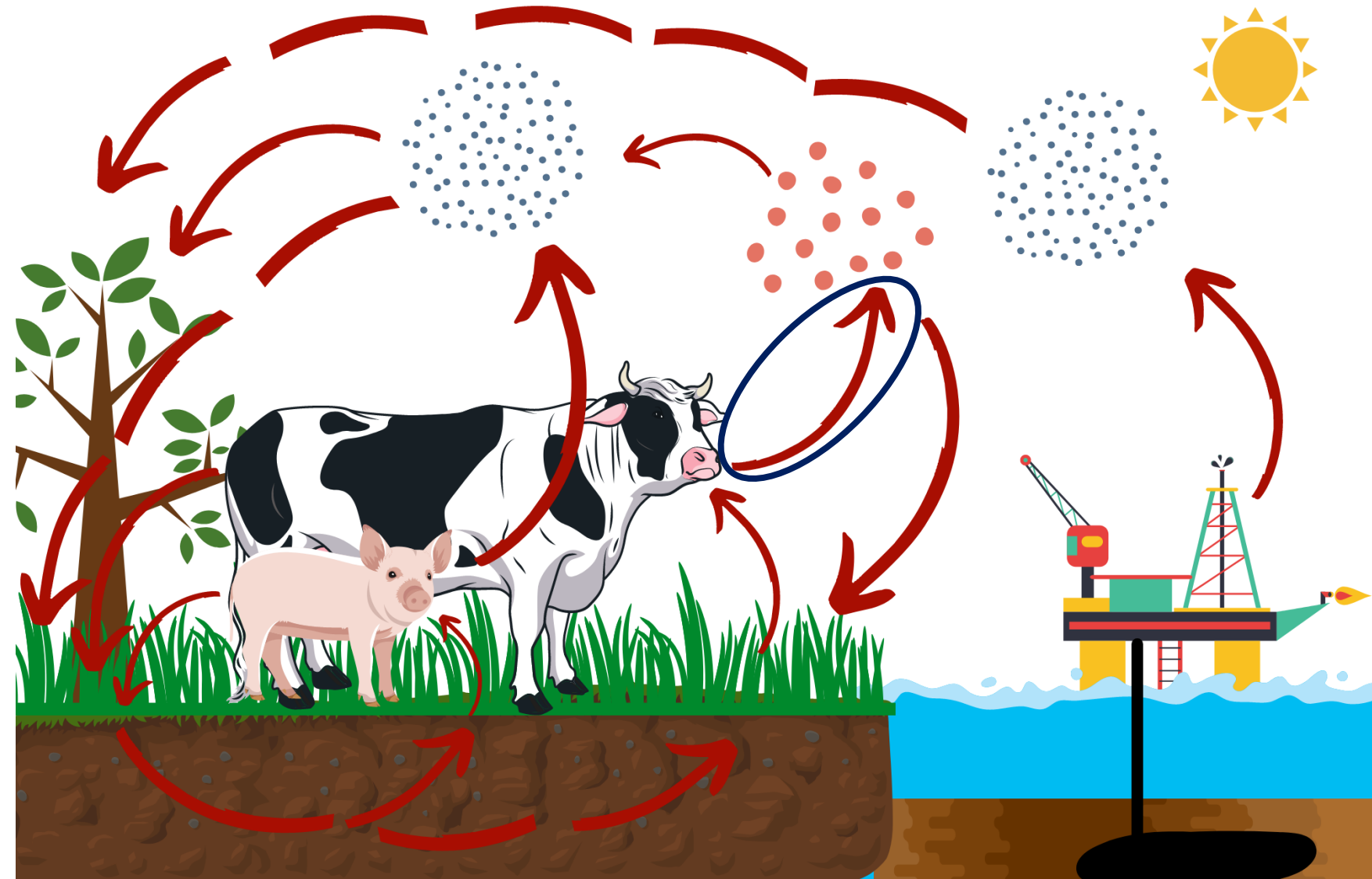
STORFEBONDENS ARGUMENTER

«Matsystemet står for 1/3 av utslippene»

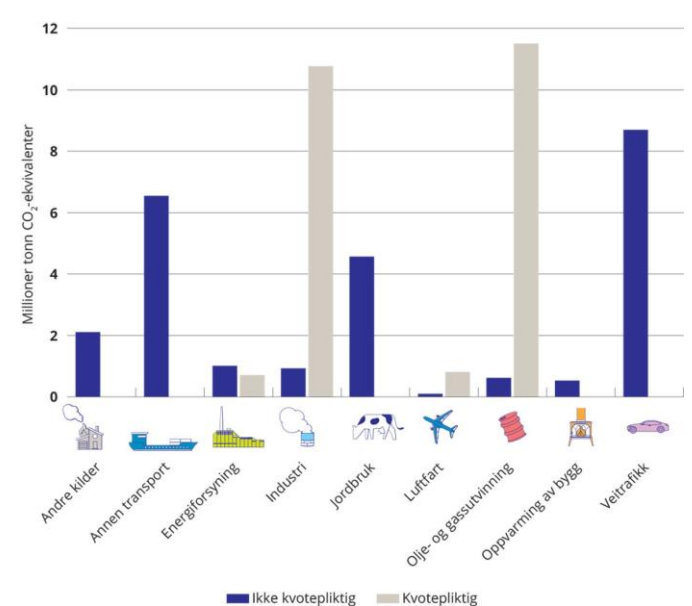
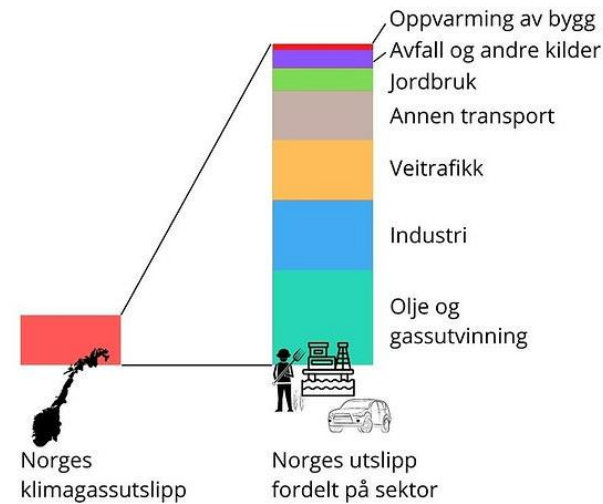
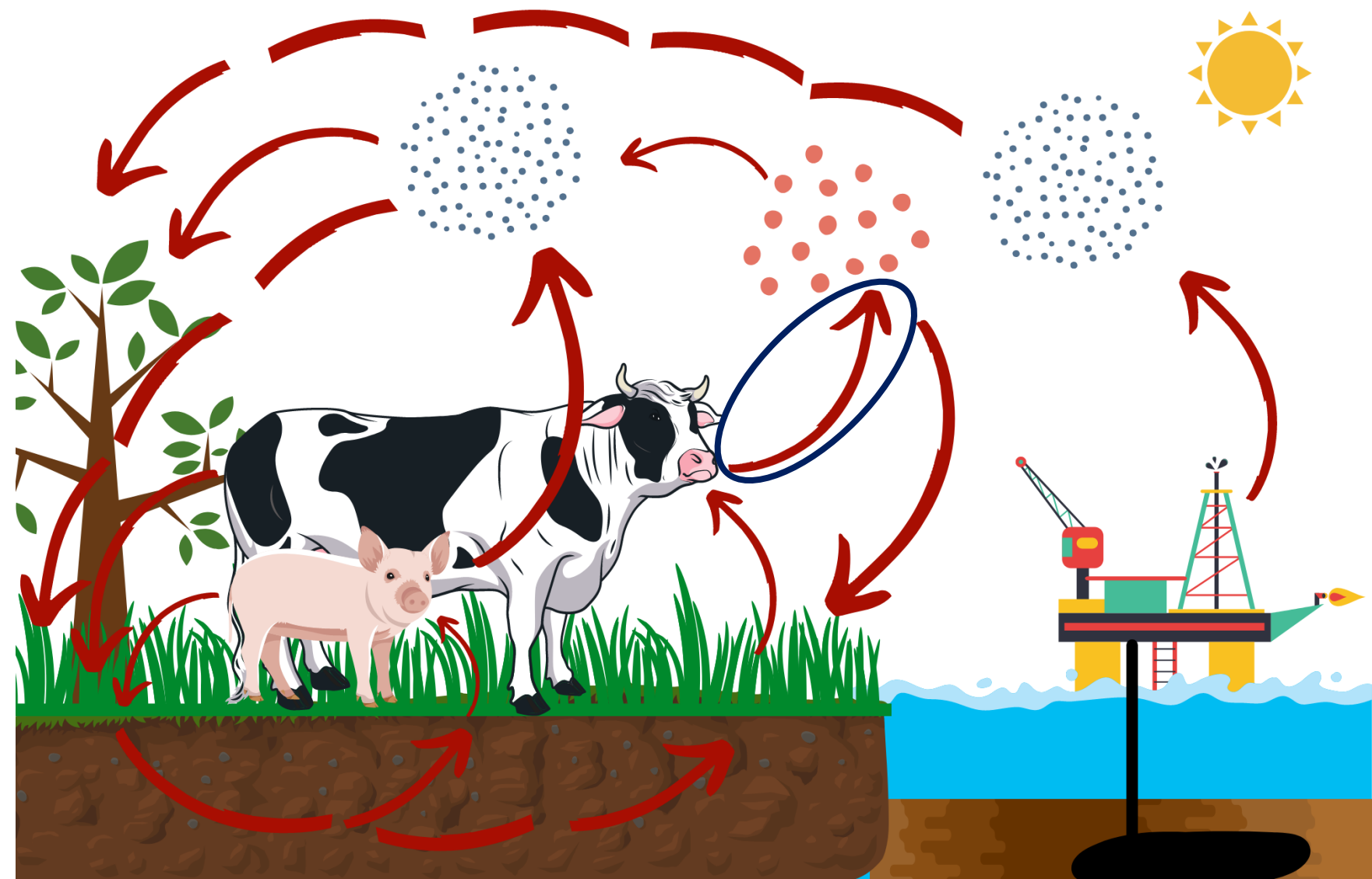
Det skulle bare mangle?

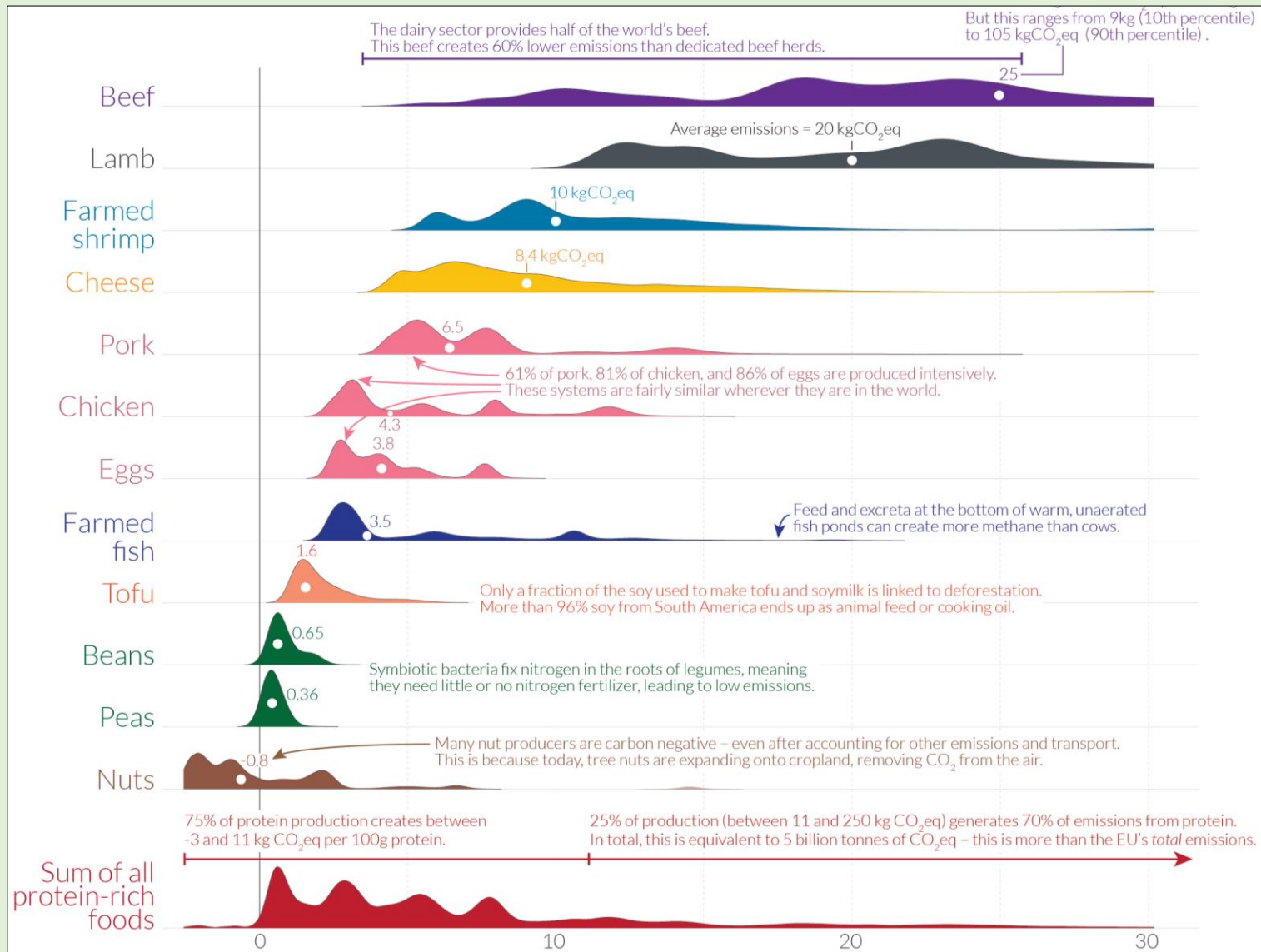
KLIMAGASSUTSLIPP

KLIMAGASSUTSLIPP

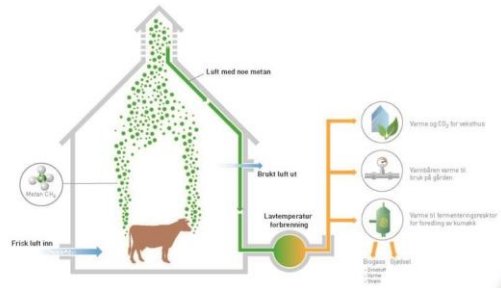

KLIMAGASSUTSLIPP

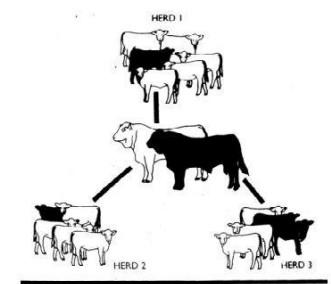

- PRODUKSJONEN ER AVGJØRENDE FOR UTSLIPP

KUA ER IKKE STATISK

DYREVELFERD

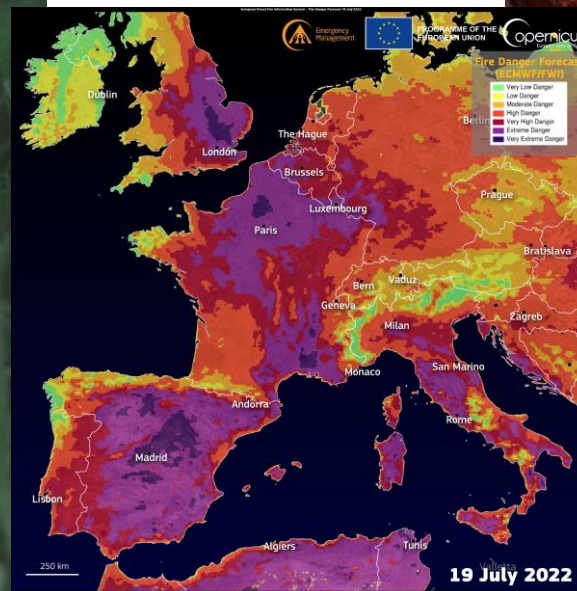
Beef

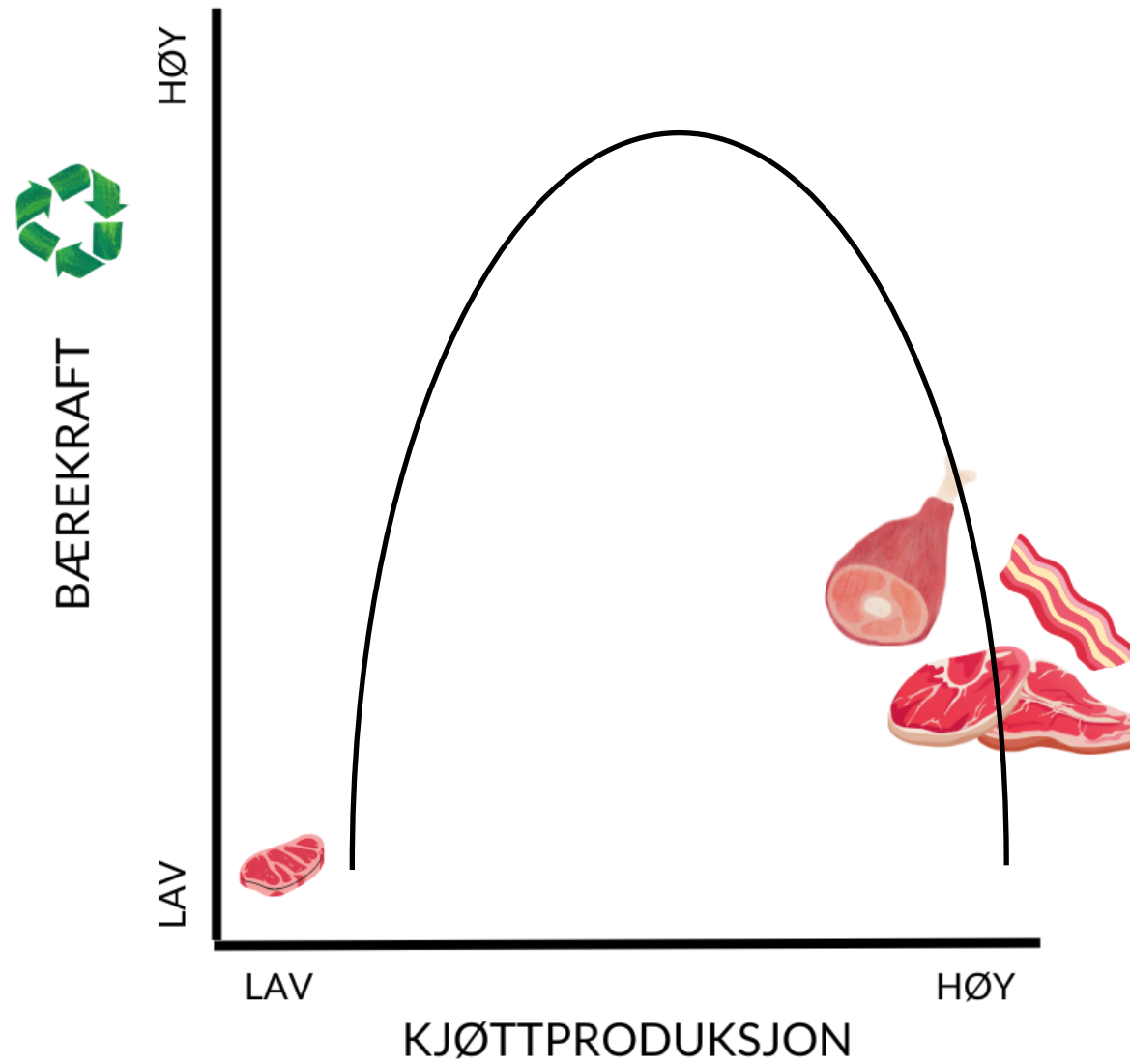
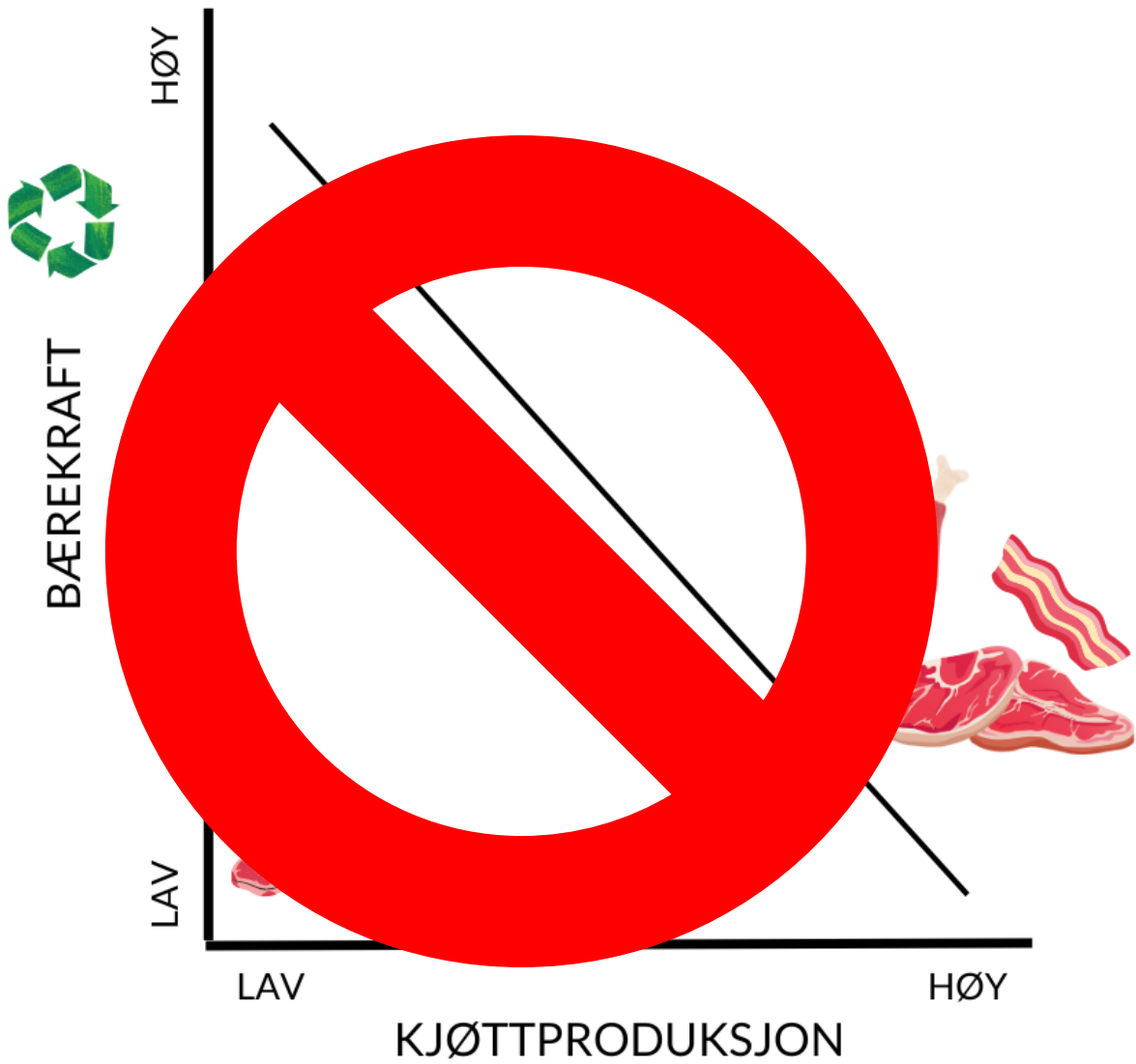
25

- Beitende husdyr VS ville beitedyr
- Gras- og savanne-systemer er VIKTIGE økosystemer
- Albedo-effekten
- Karbon må holdes i bakken
- Lagring av karbon i skog er mer sårbar

- Hvordan skal vi opparbeide oss tillitt og forståelse?

Lett å latterliggjøre og undervurdere forbruker

Ha empati og bruk sosialt oppdaterte argumenter

«Fleksing» gir større sosialt spillerom, og henger hos noen også sammen med at de ikke nødvendigvis er kritiske til kjøttkonsum per se, men godtar et verdsett der reduksjon av kjøtt aksepteres

Det er i oppfatningen og tvilen rundt at norsk rødt kjøtt kan produseres bærekraftig som må møtes med fakta kunnskap og argumenter.

«Kjøttproduksjon krever en enorm ressursbruk som gjør at det ikke er forsvarlig å spise det så ofte som har vært vanlig i vestlige kulturer. Kjøttproduksjon er også forbundet med avskoging ofte på bekostning av urbefolkninger.»

«Jeg vet at kjøttindustrien forurensrer mye, og det er noe jeg ikke ønsker å støtte. Da har jeg valgt å bruke forbrukermakten min til å unngå å kjøpe inn kjøtt.»

Åpenhet
Transparens
Nysgjerrig

Faglig forankret

Nyansert

Ikke undervurdere
forbruker

TAKK FOR
OPPMERKSOMHETEN

Anne.zondag@matprat.no

Katrine.Lekang@matprat.no

